

Muistio Pysäkkikokeilun asukasilta 27.10.2025

Lahden keskustaan suunnitellaan pysäkkikokeilua. Kokeilussa rakennettaisiin uusi pysäkkikeskus ja osa bussilinjoista kulkisi jatkossa Vesijärvenkatua pitkin kiertämättä toria. Kokeilun tavoitteet, mahdolliset hyödyt ja käytännön toteutus esiteltiin lahtelaisille asukasillassa Palvelutorin Lava-tilassa ja etänä Teamsissa. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä 60 ja etänä 10 henkilöä.

Tilaisuutta olivat kaupunginorganisaatiosta järjestämässä hankepäällikkö Riitta Niskanen, joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, joukkoliikennesuunnittelija Timo Varshukov, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija Maria Niemi, liikenneinsinööri Juhana Polojärvi, suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen, ja vuorovaikutussuunnittelijat Ilona Reiniharju sekä Juuso Heinämäki.

Ilona Reiniharju toimi tilaisuuden juontajana. Hän esitteli alussa tapahtuman kulun, kertoi kokeilun tavoitteista sekä käytännön järjestelyistä ja antoi osallistujille ohjeet kysymysten ja kommenttien esittämiseen.

Lauri Jokinen esitteli Lahden Seudun Liikenteen nykytilannetta, joukkoliikenteen haasteita keskustassa, kokeilun tavoitteita, reittimuutoksia ja niiden vaikutuksia sekä perusteli kokeilun hyötyjä ja säästöjä.

Riitta Niskanen esitteli keskustan kehittämisen näkökulmia, Keskustavisio 2040:tä, torin ja keskustan saavutettavuutta, kokeilun vaikutuksia elinvoimaan ja palveluihin, sekä perusteli kokeilun tarvetta ja aikataulua.

Viimeiseksi Juhana Polojärvi esitteli liikenteen mallinnuksia ja vaikutuksia, erityisesti Vesijärvenkadun liikenteen muutoksia, ruuhkien ja turvallisuuden näkökulmia sekä vaihtoehtoisia reittejä ja liikenteen ohjautumista kokeilun aikana.

Tämän jälkeen siirryttiin kysymyksien ja keskustelun pariin. Tilaisuuden esityksiin voit tutustua tarkemmin verkkosivuille ladatusta esitysmateriaalista.

Asukkaiden kysymykset ja tiivistetyt vastaukset

1. Miksi tilaisuus järjestettiin samana päivänä kuin kaupunginvaltuuston kokous?

Vastaus: Asukastilaisuus haluttiin järjestää ennen kaupunkiympäristölautakunnan marraskuista kokousta, jossa kokeilusta päätetään. Tilaisuuden ajankohta määräytyi käytettävissä olevien tilojen ja asiantuntijoiden kalentereiden mukaan. Kokeilun suunnitelmaa on esitelty myös kaupunkiympäristölautakunnan ja joukkoliikennelautakunnan jäsenille. Valtuutetuille toimitetaan tietoa asukastilaisuuden sisällöstä ja palautteesta. Valtuutetut ovat aina tervetulleita kaupunkisuunnittelun asukasiltoihin. Päällekkäisiä asukastilaisuuksia ja kokouksia pyritään välttämään. Aikatauluun vaikutti myös edellisen viikon syyslomaviikko, jolloin ei suositella tilaisuuksien järjestämistä.

2. Miksi puhutaan säästöistä, kun samaan aikaan suunnitellaan siltää, jonka hinta on sama kuin kokeilun kustannukset?

Vastaus: Kokeilun tuomat säästöt ovat toistuvia vuosittaisia säästöjä linjaston tehostamisesta, eivät kertaluonteisia, kuten sillan rakentaminen.

3. Onko yrityksiltä ja kiinteistöiltä kysytty mielipidettä?

Vastaus: Kyllä, kokeilualueen yrityksille ja kiinteistöille on lähetetty 16.10 sähköposti, missä kerrotaan kokeilun mahdollisesta käynnistymisestä, lausuntopyyntöä ja kutsu infoon.

Lausuntopyyntö on lähetetty 20.10. Lausuntopyyntö ja kutsu infoon on lähetetty myös elinkeinojärjestöille, kuten Lahden ja Päijät-Hämeen yrittäjille. Info oli yhteinen kaikille, joille on lähetetty lausuntopyyntö pysäkkikokeilusta. Info pidettiin keskiviikkona 22.10. Esitysten jälkeen oli mahdollisuus keskustella ja kysyä lisää. Esitysmateriaalit ja tallenne lähetettiin jälkikäteen kaikille kutsutuille sähköpostilla. Aineistossa selostettiin tarkemmin kokeilua ja sen vaikutuksia.

Lausunnot on pyydetty jättämään 4.11. mennessä, jotta ne on mahdollista ottaa huomioon valmisteltaessa päätösehdotusta kaupunkiympäristölautakuntaan marraskuussa 2025. Annetut lausunnot ja muistutukset kootaan lautakunnan esityslistalle.

4. Palveleeko uusi pysäkkiratkaisu Sibeliustalon aluetta, jossa ei ole päivittäin tapahtumia?

Entä miten kampuksen aluetta?

Vastaus: Uudistus pyrkii parantamaan pohjoisen suunnan yhteyksiä myös kasvaville opiskelija-alueille niin Paavolan kuin Niemen kampukselle. Sibeliustalon lisäksi reitti Vesijärvenkadun kautta palvelee myös Ankkurin ja Mukkulan alueen asukkaita sekä Lahden satamaa, jonne on erityisesti kesäaikaan toivottu sujuvampia linja-autoyhteyksiä.

On myös huomioitava talviaika, jolloin ei ole Mankeli-pyöriä tai sähköpotkulautoja käytössä.

5. Onko LSL:n matkustajakyselyt tehty vain netissä, ja tavoittavatko ne kaikki käyttäjäryhmät?

Vastaus: Asukasillassa esitelty kysely toteutettiin linjalla 1 liittyen käynnissä olevaan, vain sitä linjaa koskevaan reittimuutostutkimukseen. Kysely toteutettiin linja-autoissa, joissa haastattelija keräsi vastaukset eri vuorokaudenaikoina eri ikäisiltä matkustajilta.

Tähän pysäkkikokeiluun liittyvä kysely tullaan toteuttamaan kaikilla linjoilla ja sen otanta on n. 1500 vastausta

6. Jatkuuko liikennöinti Kauppakadulla ja muilla nykyisillä reiteillä?

Vastaus: Tarkkoja reittisuunnitelmia ei ole vielä tehty, mutta tavoitteena on säilyttää yhteydet joka ilmansuunnasta keskustaan. Kaikki linjat eivät kuitenkaan enää kulkisi torin kautta.

Liikennöinti Kauppakadulla jatkuu.

7. Miten huomioidaan rollaattorilla, lastenvaunuilla tai apuvälineillä liikkuvat?

Vastaus: Kalustoa uudistetaan ja lisätään tilaa apuvälineille. Palautetta kerätään erityisesti näiltä käyttäjäryhmiltä, ja esteettömyys on suunnittelun keskiössä. Aleksanterinkadun kunnossapitooon panostetaan ja matkan varrelle lisätään myös penkkejä. Asiakkaiden on myös mahdollista vaihtaa torille jatkavaan linja-autoon. Liikkumisrajoitteisten on mahdollista myös hyödyntää LEMPI-palvelulinjaa, joka on tilattavissa kotiovelle.

8. Miksi Liipolassa linja ajetaan nykyään molempiin suuntiin eikä ajeta lenkkiä vain yhteen suuntaan kuten ennen?

Vastaus: Liipolan linjan muutokset on tehty aikatauluvarmuuden parantamiseksi sekä matkan sujuvoittamiseksi. Aiemmin osa linja-autoista joutui tasaamaan aikaa Eteläisen Liipolankadun pysäkillä, kun taas osa oli jo pysäkillä saapuessaan merkittävästi myöhässä erityisesti iltapäiväruuhkassa. Myöhästymisten vaikutukset kertautuivat koko linjan varrelle. Muutoksen myötä linjan lähtöjen täsmällisyys on parantunut, ja kuljettajilla on aikaa käyttää Eteläisen Liipolankadun WC-tiloja tarvittaessa. Linjan Matkakeskuksen ajantasausten lähtöajoissa tiedetään olevan parantamisen varaa, mihin tullaan kiinnittämään jatkossa huomiota linjan ajosta saatuaan ajoaikadataa pohjautuen.

9. Miksi torille ei pääse enää kaikilta alueilta suoralla bussilla?

Vastaus: Torin kiertäminen kaikilla linjoilla kasvattaa merkittävästi linjojen matka-aikoja eikä vastaa suurten matkustajaryhmien matkustustarpeeseen suorilla poikittaisyhteyksillä, joilla pyritään kilpailemaan matka-ajoissa myös henkilöautoja vastaan. Suurelta osalta vuoroja on kuitenkin jatkossakin kohtuullinen kävelymatka tai lyhyt odotus torille menevään linja-autoon.

10. Miten varmistetaan esteettömyys uusilla pysäkeillä (esim. taktiiliraidat, aikataulunäyttöjen sijoittelu)?

Vastaus: Esteettömyys huomioidaan suunnittelussa, mm. taktiiliraidat ja aikataulunäyttöjen sijoittelu sekä penkkien lisääminen kävelyreiteille. Tällainen suunnittelua tukeva palaute on tärkeää ja sitä toivotaan lisää. Käymme suunnitelmia läpi myös vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa.

11. Miten huomioidaan turvallisuus Trion kulmalla, jossa on joskus levotonta?

Vastaus: Paikalla on paljon liikennettä ja ihmisiä, mikä lisää sosiaalista valvontaa ja turvallisuutta. Tilannetta seurataan ja palautetta kerätään. Pysäkkikokeilulla ei kuitenkaan välttämättä ratkaista yleisen häiriökäyttäytymisen ongelmia.

12. Odottaako jatkoyhteys, jos käyttäjä joutuu ylittämään kadun liikennevaloissa?

Vastaus: Kaikkia vaihtoyhteyksiä ei voida taata, mutta suunnittelussa pyritään mahdollisimman sujuviin vaihtoihin. Uusiin järjestelyihin totutellaan kokeilun aikana. Kokeilun myötä saadaan myös lisätietoa yhteyksien kehittämistarpeista.

13. Jääkö Marolankadulle turistiautopysäkki ja miten yhteydet sieltä matkakeskukseen järjestetään?

Vastaus: Torilta, Marolankadun vierestä kulkee edelleen linja-autoja matkakeskukselle.

14. Miksi Tevin pysäkit siirretään Trion kulmalle eikä jätetä nykyisille paikoille?

Vastaus: Uusi sijainti mahdollistaa tiiviimmän pysäkkikeskuksen ja lyhyemmät kävelymatkat vaihtojen yhteydessä.

15. Miten liikenteen ruuhkautuminen ja turvallisuus Vesijärvenkadulla huomioidaan?

Vastaus: Joukkoliikennekaistat varataan linja-autoille, ja liikenteen ohjauksella pyritään vähentämään ruuhkia ja parantamaan turvallisuutta. Kokeilun aikana seurataan vaikutuksia ja kerätään dataa, jonka avulla liikenneturvallisuutta voidaan kehittää. Jos keskustan kannalta turha läpiajaminen siirtyy muille reiteille, keskustaan autolla saapuvien kulkeminen on sujuvampaa.

16. Miten päästövähennykset toteutuvat, kun suurin osa päästöistä tulee kehätieltä ja moottoritieltä?

Vastaus: Keskustan järjestelyillä voidaan vähentää keskustan melua ja päästöjä ja siten parantaa keskustan viihtyisyyttä. Kaupungin päästövähennystavoitteita ajatellen suurin osa liikenteen päästöistä tulee muualta. Joukkoliikenteen sähköistyminen vähentää päästöjä. Tavoitteena on, että sujuvammat joukkoliikenneyhteydet houkuttelevat lisää asiakkaita, joka vähentää päästöjä yksityisautoilusta.

17. Onko laskettu, kuinka moni käyttää autoa, koska joukkoliikennettä ei ole lähellä?

Vastaus: Haja-asutusalueella kaikilla ei ole pysäkkiä lähellä. Joukkoliikenteen kehittämisessä pyritään huomioimaan myös nämä käyttäjät. Jopa yli 90 % lahtelaisista asuu kuitenkin 500 metrin sisällä joukkoliikenteen pysäkeistä.

18. Mikä on Aleksanterinkadun uuden pysäkin funktio Partioaitan kohdalla?

Vastaus: Pysäkki on tarkoitettu etelän suunnasta tuleville busseille, jotka kääntyvät vasemmalle torille päin. Tämä mahdollistaa vaihtoyhteydet keskustan pysäkkikeskuksessa eri suuntiin.

19. Miten opiskelijoiden ja muiden käyttäjäryhmien tarpeet huomioidaan tasapuolisesti?

Vastaus: Kaikkien käyttäjäryhmien tarpeet pyritään huomioimaan tasapuolisesti, eikä aseteta eri ihmisryhmiä eri asemaan. Joukkoliikenne palvelee nimensä mukaisesti joukkoja. Bussiliikenteeseen pyritään luomaan mahdollisimman hyvät yhteydet ja ratkaisut, jotka palvelisivat mahdollisimman monia. Tasapaino pitää löytää tehokkuuden, sujuvuuden ja saavutettavuuden välillä.

20. Miten kokeilun vaikutuksia seurataan ja miten palautetta voi antaa?

Vastaus: Kokeilun aikana kerätään palautetta eri kanavissa, järjestetään kyselyitä ja seurataan vaikutuksia. Kokeilu on purettavissa, jos se ei toimi. Tähän pysäkkikokeiluun liittyvä kysely tullaan toteuttamaan kaikilla linjoilla ja sen otanta on n. 1500 vastausta.

21. Millä välineellä ja kenelle kaikille on lähetetty kiinteistönomistajille kysely asiasta ja miten kutsut viime viikon kiinteistöjen omistajien tilaisuuteen oli lähetetty ja kenelle?

Vastaus: Olemme pyytäneet lausuntoa kokeilupysäkkien kohdalle osuvilta kiinteistöiltä ja niissä olevilta yrityksiltä. Lausuntopyyntö ja kutsu lausunnonantajien tilaisuuteen on toimitettu yritystietorekisterissä oleviin yhteystietoihin tai muutoin netistä löytyviin yhteystietoihin sähköpostilla.

22. Ajaako kokeilun aikana osa linjoista torille ja osa Trion pysäkkikeskukselle?

Vastaus: Kokeilun aikana kaikki keskustaan tulevat linjat ajavat uuden pysäkkikeskuksen kautta joko Aleksanterinkatua tai Vesijärvenkatua pitkin. Bussin vaihtaminen mihin tahansa suuntaan onnistuu siis Trion kulmalla. Osa linjoista jatkaa siitä torille.